

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 21. — ŠTEV. 21.

NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 25, 1934. — ČETREK, 25. JANUARJA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

AVSTRIJSKA REPUBLIKA POD VARSTVOM LIGE

KER NEMŠKI ODGOVOR FRANCIJE NI ZADOVOLJIL, PROSI ANGLIJO NAJ STAVI KONKRETNE PREDLOGE

Avstrija bo razglašena za nevtralnno državo. — Avstrijsko-nemški spor bo uravnan s posredovanjem Lige narodov. — Francija čaka, da bo dala Anglija pobudo za nadaljevanje razorožitvenih pogajanj. — Francozi so odločno proti temu, da bi bile na prihodnji razorožitveni konferenci zastopane samo štiri države.

LONDON, Anglija, 24. januarja. — Nemški odgovor na vprašanje Anglije glede nemškega stališča z ozirom na razorožitve vsebuje povabilo na angleško vlado, da objavi določne predloge za obnovo razorožitvenih pogajanj.

Cetudi vlada ni o tem ničesar objavila, vendar je v političnih krogih mogoče videti, da bi sprejem tega povabila postavil Anglijo v položaj, v katerem bi morala premostiti prepad med Francijo in Nemčijo.

O tem nemškem vabilu bo kabinet razpravljal na seji, na kateri bo zunanji minister Sir John Simon podal svoje poročilo o razorožitvi.

PARIZ, Francija, 24. januarja. — Francoska vlada je izgubila vsako upanje, da bi bilo mogoče priti z Nemčijo do kakega sporazuma glede razorožitve, zato francoska vlada tudi ne bo odgovorila na vprašanje Nemčije, kake namene ima Francija glede razorožitve. Zlasti ni Francija zadovoljna z nemškim vprašanjem, kaj bi Francija storila, ako bi Nemčija zopet zgradila vojno brodogradnjo.

Francija sedaj čaka, da Anglija da kako spodbudo za nadaljevanje razorožitvenih pogajanj. V vladnih krogih se zatrjuje, da vsebuje nemški odgovor tako veliko nasprotje med francosko in nemško politiko, da ni niti misliti, da bi bilo mogoče premostiti prepad med obema državama.

Francija je odločno odklonila angleški predlog, da bi bile na prihodnji razorožitveni konferenci zastopane samo Anglija, Francija, Italija in Nemčija.

ZENEVA, Švica, 24. januarja. — Ker skuša Nemčija v Avstriji vpeljati nazijsko vlado, kar bi bil pričetek priklonitve Avstrije k Nemčiji, razpravlja Liga narodov o tem, da bi Avstriji zagotovila nevtralnost, kakoršno vživa Švica, in bi zahtevala od vseh evropskih držav, da drže roke proč od Avstrije.

Zvezni kancler Dollfuss se more pri tem poslužiti člena II Liginih pravil, ki določa, da je vojna nevarnost zadeva Lige narodov in da ima članica, ki je ogrožena, pravico pritožiti se pri Ligi narodov.

Avstrijski zastopnik pri Ligi narodov baron von Pfluegl je rekel, da je kancler Dollfuss pripravljen obrniti se na Ligo narodov, ako Nemčija jasno ne obljubi, da bo spoštovala neodvisnost Avstrije. — Dollfuss je že pri zadnjem zasedanju Lige nameral vložiti pritožbo proti Nemčiji, toda zastopniki velesil so to namero odsvetovali.

Ako Dollfuss vložiti pritožbo proti Nemčiji, bo tudi Italija pristala na željo Anglije, Francije in Male antante, da se avstrijsko-nemški spor poravnava s posredovanjem Lige narodov. Dollfuss je tudi prepričan, da ga bo v tem podpirala vsa Evropa, ker je neodvisnost Avstrije največjega pomena za evropski mir in za izboljšanje gospodarskega položaja.

Evropski zunanji uradi vidijo v tem sporu nevarnost za vojno. Kot se od neke strani zagotavlja, je Mussolini priporočal Hitlerju, da prijaznejše nastopi proti Avstriji in ga je opozoril, da bi avstrijska pritožba na Ligo ovirala sporazum med Francijo in Nemčijo glede orožja.

Dokler Dollfuss od Nemčije ne prejme odgovora na svoje svarilo, Liga narodov o tem ne bo razpravljala. Ako bo nemški odgovor nepovoljen in se bo Dollfuss pritožil, tedaj bo v ta namen sklicana Ligin seja v začetku februarja.

Glavni stan UMW bo premeščen v Washington

ROOSEVELT JE PRIZNAL KUBO

Caffery je obvestil državnega tajnika. — Veliko veselje v Havani. — Pokale so rakete, puške in topovi.

Havana, Kuba, 24. januarja. — Med nenavnim veseljem v Havani so bili obnovljeni normalni odnosi med Združenimi državami in Kubo.

Osební zastopnik predsednika Roosevelta, Jefferson Caffery, je ob štirih popoldne posetil državnega tajnika Cerna de la Torrementa ter ga obvestil o priznanju.

Vest se je bliskovito raznesla po mestu: na vseh krajih so pričele pokati rakete in puške. Parne piščali tovarni in parnikov v pristanišču so oznanjale veselje novice. Ameriška bojna ladja Wyoming je oddala 21 strelcev, katerim so odgovarjale kubanske baterije.

Predsednik Carlos Mondetta se je ljudstvu pokazal na balkonu predsedniške palače in se zahvalil za ovacije. Poleg njega je stala njegova žena s solzami vesela v očeh.

Vsa kubanska javnost priznava, da je Mendetova zasluga, da so Združene države po petih mesecih zopet priznale kubansko vlado.

ČESTITKE ROOSEVELTU

Albany, N. Y., 24. januarja. — Senat je sprejel resolucijo, ki priporoča, da se predsedniku Rooseveltu izrečejo čestitke za rojstni dan 30. januarja.

Resolucija se glasi: "Narod države New York je izvanredno ponosen na veliko javno delo, katero vrši veliki Amerikane za cel ameriški narod in za cel svet. Steje si v veliko čast, da more, četudi od daleč čestitati predsedniku k njegovemu rojstnemu dnevu in mu želeči še dolgo let dobro zdravje, srečo in zadovoljstvo."

PRICETEK OFENZIVE V CHACO

La Paz, Bolivija, 23. januarja. Vojni minister naznanja, da so Paragvajci vprizorili ljut napad nad Margarinos v Gran Chaco okraju. Toda vladno močnega odpora Bolivijcev niso mogli napredovati.

INSULL BO ŠEL V PERZijo

Atene, Grška, 24. januarja. — Po zadnjih poročilih bo pobjegli čikaški milijonar Samuel Insull šel najbrže v Perzijo.

List "Neo Kosmos" pravi o Insullu v svojem uvodnem članku: — Čas je že, da pride doživljaj Grške z Insullom do konca. Insull je vzrok naših hladnih odnosov z veliko republiko ostranjen mora. Najbrže smo tudi že pozabili, da se med Insullovi žrtvami nahajajo tudi Grki v Ameriki. Naj Insull olajša naše stališče. Njegove prošnje na grško vlado in njegova hlinjena bolezen, ki pride vedno ob prvem času, je že škandal. Če se pri svojih prošnjah sklenje na človečanstvo, pokažemo svoje človečanstvo najlažje s tem, da zločina izročimo pravici njegove dežele.

PREISKAVA ATENTATA

Podpredsednik jugoslovanske vlade je komaj ušel smrti. — Atentatorji so se pripeljali iz Avstrije.

Dunaj, Avstrija, 24. januarja. Policija je zaslišala hrvatske begunce, da bi dognala, ali ma napad na brizovlak pri Brezicah svoj izvor v Avstriji, Čehoslovaki, ali v Nemčiji.

Policija trdi, da je podpredsednik jugoslovanske vlade v razbitem železniškem vozu komaj ušel smrti, vsled česar so napadaleci najbrže imeli namen njega ubiti v namenu, da bi terorizirali konferenco Male antante v Zagrebu.

Zunanji ministri Jugoslavije, Čehoslovake in Romunske so imeli konferenco v Zagrebu. Policija je tudi zaslišala železniške uslužbence vseh treh držav, skozi katere vozi brizovlak Berlin-Dunaj-Sušak.

PRVI RUSKI KONZULAT

Washington, D. C., 24. jan. — Prvi konzulat sovjetske Rusije je bil odprt v Washingtonu. Za konzula je bil imenovan dosedanj drugi tajnik poslaštva Gregori Gorkham. Po 16 letih morejo sedaj Amerikanci, ki hočejo potovati v Rusijo, dobiti ruski vizum.

Kavno tako je bil tudi ustanovljen ruski konzulat v New Yorku, na katero mesto je bil imenovan dosedanj prvi poslaštiski tajnik v Londonu Leonid M. Tolokonki.

STAVKA V VELIKEM HOTELU

V torek zvečer ob sedmih, ko je v jedilni dvorani velikega hotela Waldorf-Astoria v New Yorku čakalo več sto gostov na postrežbo, je zastavkalo 500 kuharjev in natakarjev. Gostje pa so se tolažili s tem, da so na slična prenečenja že navajeni iz prohibicijske dobe, ko so prohibicijski agenti vohunili za pijačo.

Stavko je razglasila unija hotelskih uslužbencev, ker je bil neki natakar odpušen. Unija je zahtevala, da ravnatelj hotela odlošljenega natakarja zopet sprejme. Pogajanja so se zavlačevala ves dan, dokler ni slednji unija razglasila stavke.

EINSTEIN V BELI HIŠI

Washington, D. C., 24. jan. — Slavni nemški učenjak dr. Albert Einstein in njegova žena sta bila v sredo gosta predsednika Roosevelta in njegove soproge v Beli hiši.

DALA ŽIVLJENJE ZA PTICE

Santa Barbara, Cal., 23. jan. — 66 let stara Mrs. Jennie McNamara je dala življenje za svoja dva kanarčka.

Ko je prišla gorati njena hiša, je najprej zbežala, toda se je nato zopet vrnila, da bi rešila kanarčka. Njen mož je hotel za njo, toda se je zaradi prevratne vročine moral vrniti.

ANGLIJA SE PRIPRAVLJA NA OBRAMBO

Singapur dobi močno vojno pristanišče. — Vse države so razburjene zaradi Japonske.

Washington, D. C., 24. jan. — Ker si Japonska prišča vso oblast nad Daljnim Istokom, vladno v Washingtonu, Londonu, Parizu, Rimu in Moskvi veliko razburjenje.

Japonska ne bo dolgo zadovoljna s svojimi dosedanjimi pridobitvami na račun Kitajske, kateri je vzela Mandžurijo, Džehol in Mongolijo, temveč se bo lotila še mnogo večjih pustolovstev v Aziji.

Ob mandžursko-sibirski meji se bliskajo bajoneti. Močne armade si stoje nasproti na vsaki strani rek Amur in Ussuri. Severna Kitajska se boji, da bo Japonska pričela prodirati proti jugu. Vsa Zapadna Indija in Avstralija se pripravljata na obrambo.

Anglija se boji za Indijo. Avstralijsko in Novo Zelandijo ter je poslala maršala Lord Allenbyja, da prouči položaj na mestu.

Avstralija in Nova Zelandija sta posebno v velikih stiskah, ker sta mnenja, da Anglija ni več zmogla braniti svojih posestev v ožjotinu.

V Singapuru se je pričela konferenca angleških admiralov. Iz Singapura bo napravila Anglija močno vojno pristanišče.

Japonska bo leta 1935 na mornariški konferenci zahtevala mornarico, kakoršno ima Anglija ali pa Združene države. Te konferenice se bo udeležila tudi Rusija, ki bo nasprotovale vsakemu povečanju japonske mornarice. Rusija je sedaj zahtevala mornarico, kakoršno ima Japonska. Značilno je, da med Francijo in Rusijo ni bila prej podpisana nenapadna pogodba, dokler niso ruski izvedenci obiskali francoskih ladjedelnic, kjer grade najhitreje križarke na svetu.

Da je mogoče vzdržati mir na Pacifiku, bodo Združene države sodelovale z Anglijo in Rusijo. Ker pa Japonska zahteva za Azijo Monroe doktrino in svari vse tujce, da se ne vmešavajo v njeno politiko, je položaj zelo napet.

BREMER SE VEDNO UJET

St. Paul, Minn., 24. januarja. — Družina 36 let starega bankirja, milijonarja Edwarda G. Bremerja, ki je bil pretekli teden odveden, upa, da bo tekom enega dneva izpuščen.

Zastopniki Bremerjevega očetila Adolpha Bremerja so zopet pričeli v dotiko z odvajalci ter so poslali slo z \$200.000 odkupnine na dogovorjeno mesto.

V stanovanje dr. H. T. Nipperja je bilo skozi okno vrženo pismo za Bremerjevega očeta. Kmalu nato je Bremer oglašil v nekem časopisu: "Rose, prosim, telefoniraj danes, D. O. C."

Ta črke najbrže pomenijo, da bo odkupnina plačana, kadar bo mladi Bremer izpuščen.

V Bremerjevo hišo, ki se nahaja nad reko Mississippi, prihaja vedno mnogo skrivnostnih ljudi, ki zopet odhajajo.

KONVENCIJA ZAHTEVA TAKOJŠEN RAZPUST "COAL AND IRON" POLICIJE

INDIANAPOLIS, Ind., 24. januarja. — Predno se bo tukaj zaključila 33. konvencija United Mine Workers, se bo pečala z raznimi organizacijami, ki so se odcepile od nje ter sedaj nastopajo kot samostojne strokovne zveze. V tem slučaju gre pred vsem za Anthracite Miners Union v Pennsylvaniji, ki je pred kratkim proglasila štrajk kopačev trdega premoga, kateri pa ni uspel.

BOJ ZA VALUTNO POLITIKO V SENATU

Opozicijo proti Rooseveltovi valutni politiki vodi senator Borah. — Vsi napor republikanec v bodo najbrž brezuspešni.

Washington, D. C., 24. jan. — Danes se je vršila v senatu skoro šest ur vroča debata glede Rooseveltove valutne politike.

Predsednikov program so zagovarjali: demokratični voditelj Robinson iz Arkansasa, ter demokrati Barkley iz Kentuckija in Connally iz Texasa.

Opozicijo proti njim je vodil senator Borah iz Idaho. Navzlic hudemu odporu, bo vladni predlog brez dvoma sprejet, četudi v nekoliko izpremenjeni obliki.

Proti predsednikovi valutni politiki je nastopil tudi senator Glass, ki je bil v času Wilsonove administracije državni zakladničar.

Rekel je, da pod okolištnimi, ki jih hoče uvesti predsednik, utegne pasti vrednost dolarja na 34 centov.

ALKOHOL JE VELIK DOBIČEK

Washington, D. C., 24. jan. — Zvezni davčni urad je objavil, da je zvezna zakladnica od 5. decembra do 31. decembra prejela na davkih na opojne pijače nad 10 milijonov dolarjev. To pa so samo dohodki davka na vino in žganje. Samo davek na pivo je prinesel v zvezno blagajno v decembru lanskega leta \$12.867.000.

PREDSEDNIK PROTI ZVIŠANJU CEN

Washington, D. C., 24. jan. — Predsednik Roosevelt je s svojimi svetovalci razpravljala o nameri, da bi pod nadzorstvom NRA bil postavljen odbor, ki bi imel v svojem področju pritožbe prebivalstva proti prevelikemu zvišanju cen.

ARETACIJA RUSKEGA GENERALA

Reval, Estonija, 24. januarja. Bivši ruski general Lebedjev je bil aretiran, ker si je pri prodaji estonskih bojnih ladij državi Peru prištel \$300.000.

Po aretaciji je bil Lebedjev izgnan iz Estonije. V njegovi hiši je policija našla še \$70.000.

Glavni uradniki odločno zahtevajo, naj imajo kopači trdega premoga iste plače kot so jih imeli dosedaj, četudi jim bo delovni čas skrajšan.

Predsedniku so harkli vso hvalo in priznanje, ker se s tako vneto zavzema za premogarje.

Na današnji seji je konvencija sprejela resolucijo, v kateri zahteva takojšen razpust takozvane "coal and iron" policije. To so posebni policisti, ki so v službi premogovnih baronov.

Nadatej je konvencija odobrila predlog, naj se uvede splošna starostna pokojnina, predvsem v državah Illinois, Indiana in Kentucky.

Odobren je bil tudi predlog, naj se premesti glavni stan United Mine Workers v Washington. Stavljeneh je bilo tudi več predlogov, naj se znižajo glavni uradniški plače.

Predsednik John L. Lewis dobiva dvajset tisoč dolarjev na leto, podpredsednik Philip Murray in blaginjak Thomas Kennedy pa po devet tisoč.

ODSTOP JUGOSLOVANSKE GA MINISTRSTVA

Beograd, Jugoslavija, 24. jan. Zaradi domačih zadev glede financ in policijske administracije je jugoslovansko ministrstvo odstopilo.

SODNIK KAZNOVAL POROTO

Philadelphija, Pa., 24. januarja. Mestni sodnik John E. Walsh je kaznoval celo poroto, obstoječo iz desetih žensk in dveh moških, na izgubo enotedenske plače, ker je opustila nekoga obtožena, ki je igral na loterijo. Sodnik je rekel, da je taka porota sramotna za človeško družbo.

SEME SOLNČNIH ROŽ SKODLJIVO

Napoleon, N. D., 24. januarja. Dr. John Simons zatrjuje, da je seme solnčnih rož škodljivo za zdravje. Po dr. Simonsovem mnenju povzroči seme solnčnih rož vnetje slepica. V njegovem okraju je bilo v enem tednu operiranih na slepien 20 oseb, od katerih sta dve umrli. V njegovem okraju je do ljudje mnogo tega semena.

FAŠIZEM V ESTONSKI

Tallin, Estonija, 24. januarja. Na seji estonskega kabineta je bila opolnoči rojena nova fašistovska država, katero je pozdravilo 21 strelov iz topa. V soglasju s plebiscitom v oktobru lanskega leta je ministrski predsednik Constantin Paets prevzel mesto predsednika republike, dokler ne bo uradno izvoljen. Po novi ustavi more predsednik z odloki delati postave in vetirati vsako postavbo, ki jo sprejme parlament.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakon, President L. Benedik, Trezorier
Place of business of the corporation and address of above officers:
220 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

In celo leto volja na Ameriko in
Kanado \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za štiri leta \$12.00
Za pol leta \$2.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.
Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne pričakuje. Denar naj se blagovno
prijavi po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejane življenjske naslani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3873

UBOGA AVSTRIJA

Hitlerjev nacionalizem se je razpasel ko kuga vsepovsod, kjer ljudje nemško govore. Celo po nekaterih ameriških mestih ima Hitler svoje podružnice.

Zdaj je uboga Avstrija na vrsti, da jo pogoltne.

Avstriji vlada pedenj-možak, Dollfuss, ki je precej katoliški oziroma klerikalni človek. Avstrija mu je zelo pri srcu, toda kaj naj počne, ker tvorijo Avstrijo Avstrijci, in je v Avstriji skoro toliko glav kolikor misli.

Na Dunaju, v glavnem mestu avstrijske republike, imajo socialisti večino. Toda Dollfuss jim ne da besede, dočim so oboževalci Hitlerja precej zgovorni in zahtevajo, naj se Avstrija pridruži Nemčiji, češ, da je le v tej združitvi bodočnost, da je le v združitvi sila in moč.

Nadaljna stranka hrepeni po Habsburžanih, tako da ubogi Dollfuss res ne ve, kaj bi počel.

Vsepovsod išče zaveznikov: predvsem v Italiji in v Vatikanu.

Mussolini mu je precej naklonjen in mu je obljubil, da se v slučaju skrajne nevarnosti sme zanesi nanj.

Pa tudi Hitler ne drži rok križem. Tako je naprimer obljubil Jugoslaviji spodnji del Koroške, če bi Mala antanta ne nasprotovala njegovim ambicijam.

Jugoslavija se ni zmenila za njegovo obljubo, ker take obljube predobro pozna. Izza sklenitve vojne jim je šla že parkrat na lim, pa je še vselej kratkega potegnula.

Ne sme se pa misliti, da je vprašanje južnega dela Koroške, Krasa in Primorja definitivno rešeno. Prišel bo čas, ko bo narod odločal ter napravil z diplomati in politiki kratak in pošten obračun.

Če bo Avstrije vlekel k Nemcem se jim bodo pridružili brez dovoljenja Dollfussa in socialnih demokratov.

In Benitova povelja bodo izvenela še predno bodo dospela na levi breg Soče.

Pa tudi Koroška se bo zavedla svojega starodavnega in staroslavne poslanstva ter bo s svojo priključitvijo Jugoslaviji izpolnila vrzel, ki loči Jugoslovane od jezikovne, narodnostne celote.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za \$ 2.70 Din. 100	Za \$ 9.00 Lir 100
" \$ 4.95 Din. 200	" \$ 17.50 Lir 200
" \$ 7.20 Din. 300	" \$ 42.75 Lir 500
" \$ 11.85 Din. 500	" \$ 85.25 Lir 1000
" \$ 22.75 Din. 1000	" \$ 170.00 Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodi v dinarjih ali lihah dovoljemo se bolje pogode.

IZPLAČILA V AMERIŠKIM DOLARJEM

Za izplačilo \$5.00 morate poslati \$ 5.75
" " \$10.00 " " \$10.85
" " \$15.00 " " \$15.85
" " \$20.00 " " \$21.00
" " \$40.00 " " \$41.25
" " \$80.00 " " \$81.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

SKRIVNOSTNI STOLPI OB NEMŠKI MEJI

Pred nekaj tedni je prejel francoski generalni štab obvestilo svojega agenta, ki živi v Pirmasensu tik nemško francoske meje, da so Nemci zgradili kakšnih 30 km od meje med obema državama svoje vrstno betonsko stavbo, ki ima značaj utrdbe ter je po svoji obliki in ureditvi popolnoma nov pojav v vojni tehniki.

Člani generalnega štaba so v začetku sporočilo sprejeli s skeptiko. Ker pa se je zadnje čase ponovno primerilo nemško vojništvo na francoskem ozemlju, je tudi francoski generalni štab opazil pozornost dogodka ob nemški meji. In res, kmalu je prišlo poročilo od drugega agenta, da se vest prvega obvestitelja potrjuje v polnem obsegu. V okolici Lörach na nemških tleh tik francoske meje so namreč Nemci postavili še eno betonsko stavbo, kakršno je opazil francoski agent pri Pirmasensu.

Zdaj so zagrabili francoski agenti čvrsto za delo in kmalu so ležala na mizi francoskega generalnega štaba poročila, ki so bila vse prej nego razveseljujoča.

Poročila namreč pravijo, da sodelujejo pri gradnji teh skrivnostnih stolpov inženirji in tehniki ter strokovnjaki za rakete. S tem je dobil francoski generalni štab v roke zanimiv migljaj. Zdelo se je, da se pripravi na kakšno novost, ki Nemčija pokaže v zadnjem času v stroki izdelovanja raket. Takoj nato se je pojavilo, da se bodo rabili nemški stolpi ob francoski meji za obstrejanje raket v primeru vojne.

Nekemu agentu se je celo posrečilo preskrbeti si načrte, ki nedvomno pričajo, da računajo Nemci pri gradnji svojih obmejnih stolpov samo z napravami za odstreljevanje raket.

V Nemčiji je tehnika raket zadnje čase močno napredovala. Nemške tvornice izdelujejo rakete, ki lahko dosežejo daljavo 200 do 300 km. Posebnost teh raket je, da se lahko nabijejo za eksplozivni snovi. Če zahteva sila, pa celo s strupenimi plini. S takimi raketami se lahko v najkrajšem času — v nekaj minutah — opusti in uniči ozemlje, ki meri več tisoč kvadratnih metrov. Tudi v pogledu priprave za ciljanje so dobili agenti v roke zanimivo gradivo. Nemci so v zadnjem času nanovo preiskali vse strateške važne točke, da jih lahko vsak trenutek uporabijo.

Kdor bi kljub navedenim dejstvom še dvomil o nemških namestih s skrivnostnimi obmejnimi stolpi, naj pomisli, da so se nemški inženirji v zadnjih letih izredno dosti bavili z raketnimi konstrukcijami. Poskusi ob Severnem in Vzhodnem morju so konkretno pokazali, da izdaneje takšne rakete s polno sigurnostjo 2 odstotkov. To pomeni dejansko, da pride raketa, ki jo odstrelijo na daljavo 100 km, najmanj dva kilometra daleč.

Seveda pa zahteva tudi odstreljevanje raket neko vremensko gotovost. Močan veter na pr. vpliva na rakete in da doseže raketa svoj cilj, mora biti vreme v prvi vrsti brez vetra. V takšnem vremenu pa lahko podvzamejo odstreljevalci raket najopasnejše podvige.

Kakor pravijo poročila francoskih agentov, vlada vzdolž nemške meje proti Franciji zadnje čase nemalovarna živahnost. Vsaka strateško važna točka ima danes svoj skrivnostni betonski stolp. Brez njega ni nobeno važno železniško križišče, nobena cesta, celo se ne nobena utrdba. Rakete to jove vzdavajo povsod in jih prehidno maskirajo.

Francoski generalni štab je pro-

ti temu skrivnostnemu nemškemu sredstvu brez moči, verjetno pa je, da bo dobila tudi francoska raketa industrija nalogo, naj išče protiobratnega sredstva proti nemškemu raketam. Tu ni nobenega dvoma, da bodo Francozi, ti mojstri v vojni tehniki, polagoma našli pripomoček, ki bo nemške ofenzivne rakete paralizira.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNIKI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

Ko je Frank Somrak, predsednik S. N. Doma v Clevelandu in prvi podpredsednik SNPJ, v soboto zapel svojo gazolinsko postajo in je že odprl vrata svojega avtomobila, da se odpelje domov, sta planila proti njemu dva mlada bandita ter mu z nekim ostrim predmetom zadala dve globoki rani na desni roki med zapetjem in komolecem. Vzela sta mu nekaj nad dva dolarja, drobiža, ki ga je imel s seboj. Lopova sta najbrže pričakovala da dobita več, toda Somrak, v čigar gazolinsko postajo so tatovi v zadnji meseci že večkrat vdrli, je ostal denar še pred odhodom spravil na varno.

Bandita sta zbežala. Somrak, pa se je povlekel do poulične kare, ki je privzela mimo. Ko je stajal na karo, se je vsled izgube krvi sesedel. Ljudje so skočili k njemu in poklican je bil ambulančni voz, ki ga je odpeljal v Charity bolnico. Tam so mu obvezali rani na roki. V nedeljo ob 1. uri zjutraj ga je železov ambulančni voz prepeljal domov. Rani na roki sta tako resni in sta mu 21. januarja povzročali tako silne bolečine, da mu je zdravnik moral dati uspavalnega sredstva, da je nekoliko zaspal in dobil malo počitka.

— Odbor J. S. K. J. je 20. januarja dospel v Ely v svrhu revizije računov. Dne 27. januarja bo banket o priliki otvoritve novega urada. J. S. K. J. Poslopje je jako lepo in je kras in ponos naselbine.

— Med ameriški vojaškimi zrakoplovci, ki so pred kratkim napravili zgodovinski polet iz Californije na Havajske otoke, se je nahajal tudi Slovenec, in sicer naš primorski rojak Srečko Bolko, ki je zrakoplovski mehanik pri ameriški zračni plovbi. Mr. Bolko je prišel v Združene države pred 20 leti, ko mu je bilo 15 let. Rojen je bil v Lokavcu pri Ajdovščini kot sin revnih staršev. Pred devetimi leti se je vrnil v domovino na obisk ter tam našel življenjsko družico, s katero se je vrnil v Ameriko. Zakonec Bolko inuata svoj dom v Californiji.

RUSKE GOSLI SO NAJBOLJŠE

V Moskvi so te dni priredili navadno tekmo. Ta naj bi pokazala, katere gosli so najboljše. Priznani umetniki iz vsega sveta so preizkusili gosli najrazličnejših tovarn. Umetniku so zavezali oči, tako da ni mogel vedeti, na kakšne gosli igra. Preizkusili so gosli slovitih tovarn Stradivari, Amati in Gvarneri, toda obenem tudi gosli najmodernejšega ruskega izdelka. Uspeh tekme je bil prav senzacionalen. Umetniki so se izrekli za ruske gosli, katerim so tudi prisodili 5 prvih nagrad in šele šesto ugradno so dobile gosli Stradivari.

ALI STE ZAVAROVANI

ZA SLUČAJ BOLEZNI, NEZGODE ALI SMRTI? AKO ŠE NISTE, TEDAJ VAM PRIPOROČAMO

JUGOSLOVANSKO KATOLIŠKO JEDNOTO V AMERIKI.

kot najboljšo jugoslovansko bratsko zavarovalnico, ki plačuje NAJBOLJ LIBERALNE PODPORE SVOJIM ČLANOM

Ima svoje podružnice skoro v vsaki slovenski naselbini v Ameriki. Plačuje v 17. državah ameriške Unije. Premoženje nad \$1.500.000.00. — Za ustanovitve novega društva zadostuje 3 odlašnih oseb.

Vprašajte za pojasnila našega lokalnega tajnika ali pišite na:—

GLAVNI URAD J. S. K. J., ELY, MINNESOTA

S. D. D. "SLOVENSKI JUG" ST. 178

in POMLADAK "KOLO" ST. 17 S. N. S.

priredila

DNE 28. JANUARJA

v KANE HALL, 345 W. 39 St., NEW YORK CITY

VELIKO

PROSLAVO SV. SAVE

VSTOPNNA 50c; otroci v spremstvu staršev brezplačno.

Govorila bosta prof. M. I. Pupin ter Radoje Yankovitch, generalni konzul kraljevine Jugoslavije v New Yorku.

Velika zanimivost bo jugoslovanski film v slikah.

IGRAL BO TAMBURAŠKI ZBOR "BANAT"

IGRA IN PROSTA ZABAVA

Začetek ob dveh popoldne.

— ODBOR

DRUGA RUSKA PETLETKA

Za 17. kongres ruske komunistične stranke so pripravljena obširna poročila o drugi petletki in programu gospodarstva za leta 1933 do 1937. Prvi obsega pregled uspehov prve petletke. Posledno veliki uspehi so bili doseženi na polju težke industrije. Zgrajenih je bilo na tisoče modernih tovarn. Poljedelstvo se je iz temeljev organiziralo in dobilo značaj kolektivnega gospodarstva. Razmere delovnega ljudstva po mestih in na kmetih so se bistveno izboljšale. Posrečilo se je popolnoma odstraniti brezposelnost, uveden je bil sedemurni delovnik, storjen je bil konec obubožanosti vasi, skratka Sovjetska Rusija se je izpremenila v deželo napredujoče kulture. Uspehi petletke so vsemu svetu pokazali, da je možno, da se lahko uvede v državi socializem. Glavna politična naloga druge petletke bo končna likvidacija kapitalističnih elementov in družbenih razredov vobče. Druga petletka najprinese še večje blagostanje in nadaljni razvoj kolektivnega gospodarstva.

Program prvega dela petletke se nanaša na dovršitev tehnične obnove narodnega gospodarstva in a povečanje proizvodnje. Po tem načrtu naj bi se proizvodnja do konca druge petletke povečala

IZVEŽBANE ŠIVALKE

dobe delo pri šivanju moških klobukov.

Kraft Hat Manufacturers, Inc., 28-30 W. 4th Street, New York City.

forila proti predvojni proizvodnji in njena vrednost naj bi znašala 169 milijard rubljev proti 143 milijardam ob koncu prve petletke. Program določa, da mora produktivnost dela narasti za 33%, na drugi strani se morajo pa produktivski stroški znižati za 26%. V poljedelstvu naj bi se proizvodnja v primeri s prvo petletko podvojila, živilska industrija naj bi pa svojo proizvodnjo potrojila. Poleg tega naj bi se znatno izboljšale prometne razmere. V drugi petletki hočejo sovjeti zgraditi več novih železnic, tako da bi se razširilo železniško omrežje na 94 tisoč km. Z ogromnimi žilami bo zvezano Belo morje z Baltičkim in Kaspijskim.

Drugi del programa se nanaša na nove zgradbe, za katere je doboletnih 133 milijard rubljev, do čim je znašala ta postavka v prvi vrsti izpopolnitev in dopolnitev tovarniških poslopj, železniških naprav, elektrarn, kemičnih tovarn, papirne itd. Tretji del programa govori o izboljšani gnetlini in kulturnih razmer delavcev in kmetov. Po načrtu naj bi se zvišalo število delavcev na 30%, medtem naj bi se pa v primeri s sedanjimi podvoji. Država naj bi dodatno podprla socialno zavarovanje, narodno zdravje in šolstvo.

Zaključno poglavje znova naglašja, da bo pomenila druga petletka popolno kolektivizacijo poljedelstva ter sodelovanje vseh obrtnikov in privatne lastnine pri proizvodnji ter socializaciji vsega gospodarstva.

Nova petletka bo pomenila utrditev gospodarskega in političnega položaja proletarske diktature, povečala bo obrambno sposobnost države in seveda tudi postrepla razredni boj. Molotov je glede uspehov v preteklem letu ugotovil, da je težka industrija napredovala v primeri s predlanskim letom za 9%. Letina je vrgla v primeri s predlanskim letom 200 milijonov stotov več. Državni proračun je bil aktiven za 3.200.000.000 rubljev.

V letu 1934 naj bi se povečala proizvodnja v težki industriji za 21% proti lanskemu letu. Surovega železa hočejo izdelati sovjeti v tekočem letu 10.000.000 ton več, približno enako hočejo pa dvigniti proizvodnjo tudi v jekleni industriji ter v pridobivanju nafte in premoga. Posebno pozornost bo posvečena živinoreji. Državni proračun se zviša v postavki dohodkov od 39.070 na 48.610 milijonov v postavki izdatkov pa od 35.870 na 47.210 milijonov rubljev. Investicije bodo znašale nad 25 milijard rubljev proti 18 milijardam v preteklem letu. V letu 1935 hočejo ponovno zvišati mezo in sicer tako, da bi se znižale cene industrijskih izdelkov in živih. Javna prehrana bo obsegala v tekočem letu skoraj dve tretjini prebivalstva.

NUGA-TONE OJAČA VAŠE ORGANE

Ako so vaši organi slabi in se počutite slabo, vzemite NUGA-TONE — to čudovito zdravilo, ki je napravilo čudeže za milijone ljudi vse križem sveta v zadnjih 45 letih. NUGA-TONE daje novo zdravje in ojačuje moč oslabilih organov.

NUGA-TONE je zdravilo, katerega bi vsak slaboten človek moral vzeti. Naredi vas močnega in zdravega. Se prodaja v vseh lekarnah. Se jemljite nadomestil, ker ničesar ne nadomesti NUGA-TONE.

— Adv.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vse naše dolgoletnekušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbi, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, polne liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjša stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, kar predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zaostavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

Po dolgem času je srečal prijatelja prijatelja.

— No, kako se kaj imaš? Nekam zamisljen se mi zdiš.

— O, hvala, vse je šlo po sreči. Oče sem postal.

— Oče si postal? Čestitam. Kako se pa žena počuti? Upam, da je zdrava.

— Hvala, zdrava je. Upam, da ne bo nikdar izvedela, da sem postal oče. Moj Bog, če bi izvedela, bi bil ogenj v strehi.

—

Rojak, ki ima ženo v starem kraju, je po šestih mesecih dobil od nje prvo pismo. Kratko pismo, ce je bilo, toda značilno.

Pisala mu je namreč:

— Predragi mož: Ker je danes po šestih mesecih prvi dan, ko pod milim Bogom nimam kaj početi, sem sklenila Tebi napisati par vrstic. Ker Ti pa nimam kaj posebnega pisati, zaključim to svoje pisanje in Te priporočam pozdravljam!

Tvoja ljubica Te žena.

—

Mati je sedela s svojo enajstletno hčerko pri oknu in gledala v daljavo. Na obzorju se je pojavil črn oblak. Bila je jata štorkele.

— Vidiš, štorkele so — je rekla mati.

— Vem, mati, vidim, — je odvrnila hčerka. — Zdaj te pa prosim, nikar mi ne pripoveduj nobenih pravljic o štorkljah in otrocih.

—

Par tednov po poroki je rekel zakonski mož:

— Zaljubljen sem bil v njo kakor maček, obletaval sem jo ko metulj, v ljubezni sem ji zvest ko pes, v splošnem sem pa neumen ko osel.

—

Nekateri farmerji so zelo duhoviti:

— Pri nas je zapadel zelo visok neg — je pripovedoval farmer. — Toda jaz sem se kolikor toliko srečel. Moj sosed, naprimer, ima še enkrat toliko snega kot ga imam jaz. Sicer sva oba v dolini, toda moj sosed ga ima še enkrat toliko.

Na vprašanje, kako je to mogoče, je smeje odvrnil:

— Povsem enostavno. Jaz imam samo šestdeset akrov zemlje, moj sosed jim ima pa štirideset.

—

Zdaj je napočil tisti čas, ko skoro v vsakem dopisu čitam običajno opombo:

— Pa še Zgaga naj pride k nam, da se bomo malo povesečili.

Vabijo me v vse mogoče kraje in prestore. Ne vem, če namonoma ali pa kar tako.

Zelo redki so pa taki prijatelji, ki se človeka v sihi spominjo.

Ko premišlujem o tem, se mi poraja v duhi vprašanje: — Hej, Zgaga, čemu so bila pa poletja vavila tako redka?

Čemu so te tako malo obračali takrat, ko je bila strahovita suša, ko je vsak skrival sodec v najtemnejšem kotu kleti in ga meril na kapljice?

Lahko je vabiti v teh lepih časih, ko ga imajo toliko, da jim je umarske posode zmanjkalo in jim je moralo v vashitubih dovreči.

Lahko je vabiti v teh lepih časih, ko rojaki pozabijo, kakšen olus ima voda, in ko v kleti kozarce z vinom splakujejo.

Vse drugače je pa poleti... Takole julija, v začetku avgusta, ko človeka kar zamaša.

Če to po sv. Martinu zanaša, ni nič hudega, usmiljenja si pa wređen, če te zanaša o svetem Jakobu.

O svetem Jakobu je namreč premetava žeja seditinja.

Blagor ti, če moreš kam pod streho v največji suši.

Memo je zaneslo v takih trenutkih v Downtown ali pa k Turnskovim na Hrib, kjer smo ugibali, kako bo kaj grozde obrodilo, če je bolj črno ali belo, in po čem bo.

Ugibali smo in gasili žejo z lausko kapljo.

In tako so mi v Downtownu in na Hribu nešteto pomagal čakati sv. Martina.

Čakali smo ga in čakali in smo ga pričakali, zakaj naj jim bo izročena prisilna hrana?

Škoda, da ni imel sv. Martin še enega brata, čigar god bi o velikim veseljem praznovali takole meseca maja ali junija.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

Jackes des Gachous:

NEUMNA KO GOS

Gospa Germaine, bankirjeva žena, je bila nemavna podobna dekletu z razbitim vrcom, ki ga je tako krasno naslikal francoski slikar Greuz. Ko jo je bil gospod Lemaret vzel, svedra zaradi dote, je bil trdno sklenil, da mora pod njegovim vodstvom postati pametnejša. To mu po vsej priliki ni dočela uspeti, kajti nekoga dne je rekel naglas:

"Ljuba moja, ti si v resnici nemarna ko kos!"

Šel je bil maček predalec. Mala gospa Lemaret je bila užaljena. Velike modre oči so ji zalile solze in se ji usule po krasnih oblikih rožnatih lic; a potem se je spomnila povabila svoje tete, ki jo je bila že večkrat vabila k sebi, in se odpravila na letovišče s sklopom, da pokaže mamo, kako je nanj ogorčena.

II.

Germaine je bila vzgojena v bogati hiši, zato je razen Pariza poznala samo kopališča in italijanske muzeje. Zdej se je svojimi drobnimi nočicami prvi pot začela na pravo zemljo; hodila po pravi vasi z drevjem, ki so ga bili pozabili odrezati z živalmi na prostem, z ljudmi, kjer moški niso nosili cilindra in žene, obrnjenih kotlov. To je bil kraj, kamor se ni bila segla mestna moda. Tu je mogla videti, kako hodijo kmetje s koso na rami kositi, a kmetice so bile v svoji krasni preprosti narodni noši lepše od nališpanih mestnih deklet in žena.

Pezabljala je na svojo žalost in veselo tleskala iz rokani, kadar je videla kaj novega v vaškem življenju.

"O kako krasen je ta hrast!"

"Ampek ljuba moja, to je vendar oreh!"

"O, kako znajo ta piščeta plavati!"

"To so račke!"

"Čudno! Saj je njihova mati vendar kokoš!"

"Da, kokoš, toda sedela je na račjih jajcih."

Nekoga dne se priguga jata gosi, pozibavajoč z glavami na dolgih vratvih. Mora sta se jim umakniti s poti, ker so zavzemale vsi širino ceste. Ko so se bile pokozale, je Germaine stisnila ustnice, spomnila se je moževih besed, in to ji je škalo rado.

Ko je krdelo vrtičko odšlo mimo in je bilo videti samo še zadnjo gos, je vzdihnila gospa Lemaret, sklenivši z rameni:

"Oh, v resnici so videti zelo bedaste!"

"Kajpak!" odvrne teta Julija, "samo, da ne smemo preveč verjeti umanjemu videzu živali — kakor tudi ne videzu ljudi. Gosi so žrtve predsodka."

Germaine ni so zasijale oči, nato se pa skromno priprle, kakor da bi se ji bil kdo s čim polaskal.

"Ali ste prepričani o tem, teta?"

"Ljuba moja, pripravljena sem, da ti to dokažem."

"O, dajte, dokažite mi to!"

III.

Najenostavnejše bo, če greva za njima, Germaine. Naj bo to cilj najinega izprehoda."

"A kam pa neki gredo s takim korakom? Gosje pastirice nisem nikjer videla. Ali ne bodo zašle? Ali se ne bodo izgubile?"

"Gosarice so bajka. Goske se pasejo same, ljubo dete, to je prava stvar, ki jih odklikuje. Krave, ovce, svinje pure se me bi znale same voditi. A ne bodiva tako pohajati, ako jih hočeva doiti! Zdej so gotovo že pri železniškem prelazu ... da, ali jih slišiš? Kakšen koncert!"

Zlekene pod železno mrežo, ki je bila spuščena preko ceste in jim zapirala pot, so goske kričale na vse grlo. Dva gosaka, ki sta samozvestne gledala okrog sebe, sta stegovala vrat in sikala proti življenju vrtu.

"Glej, kako nerade čakajo! Vedo, da bi moge še čez. Brzovlak prihaja šele ob desetih. Zdej manjka še sedem minut!"

Pritekla je čuvajeva hčerka in dvignila pregrajo. Takoj je prenehal krič. Gosaki in gosi so se obnašale kakor ljudje, kadar se za kaj zahvaljujejo.

"Ta, ta, ta, teta. Bu-pu-pu-pu!"

Goske so njujdule.

Z majhnimi, odmerjenimi koraki so prešle čez progo. Ko so bile na drugi strani, so se poksem umirile. Germaine in teta sta jih komaj dohajali. Šle so po cesti. Zdej se oglašila avtomobilska troblja.

"Povezi jih!" vzklikne Germaine in vežike oči se jej še bolj razširijo od strahu.

"Bi se pa že zelo šundila", de mimo teta.

Kakor da bi jih vodil neviden vodnik, je krenila jata na desno in izpraznila cesto. Toda tuljenje avtomobila je bilo splašalo neko kokoš, ki je v brezglavem strahu priletela s pasnika na cesto in začela begati sem ter tja. Avto je zaman tulil. A ko se je za njim poleg oblak prahu, so se goske zagaje vrnile na cesto, s potrožne kokoši pa je veter odnašal perje.

V tem trenutku se je razleglo strašno pasje tuljenje.

"Pa, kako je prišel na vrsto še pes, ki pogled! Ubože živali! Zdi se, kakor da hočejo podpreti moje dokazovanje. Gos nikdar ne izgubi glave", je rekla teta.

"Glej jih, lete! Odletele bodo!"

"Samo pretvarjajo se. Rade bi se naju izubile. Maio postojata! Ako gredo, kakor mislim, v Kolasovo deteljo, jih bova pozneje došli. Dajva, pojdivi po tej stezi!"

Čuteč, da jim ne gledata več, so začele iti gori zopet s svojimi običajnim korakom, prehajajoč z enega kraja ceste na drugega, se

ustavljale, ogledovale, kako kje kaže, preganjale mrčes in šle zopet dalje.

Germaine in teta sta jih za čase izgubili izpred oči, a kmalu nato sta jih našli pri tisti detelji.

"Skriva se!" je rekla teta. "S tega grička, izza te bukve bova vse videli, ne da bi se jim pokazali!"

Bil je v resnici smešen prizor. Prišli sta na Kolasovo njivo, so se gosi pohlepno vrgle ma deteljo. Gosi imajo silno rade deteljo, posebno mlado in svežo. Slišati je bilo samo klopotaanje njihovih kljunov. Niso imele časa za pogovor. Nenadoma se razleže krič, in sam, s katerim se je oglašila stara gos, ki je stala ob strani na straži. Gosi niso čakale drugega kriča. Potegnile so vratove med kletuti in plažoč se po belem trebuhu dospelje z njive na cesto. Tu so se začele s silno vmeno kopati, ene v jarku, druge na obcestnem robu. Bila je veličastna tišina. Kaj se je bilo zgodilo? V tem se je prikazal kmet s koso na rami. Šel je mimo jate, ki se je pretvarjala, kakor da ga niti ne vidi, ter dejal:

"Pri moji veri, danes ste pa zelo pridne. A to pač ne bo dolgo trajalo!"

Morda niti sam ni mislil, kako prav je imel. Ni bil še prav izginil za ovinkom, ko so se zločinke druga za drugo vrnile zopet na njivo in se čez glavo pogrezale v deteljo, medtem pa je druga gos, na kateri je bila po vsej priliki zdaj vsta, da straži, hodila na sto korakov po cesti sem in tja.

Parizanka se ni mogla dovolj načuditi. Ta prizor ji je zajel, da niti mislila, ni na odhod. Ostala je skrita za bukvijsko teto, ki ji je vse pojasnjevala, dokler ni med gosmi zopet nastal velik krič. Gosi so se dvignile v zrak kakor gost oblak in letale prek živih ptic.

"Enajst je ura", de teta Julija, "in zdaj gredo na reko, dva kilometra oddal, da se napijejo. Tja jih pojdeva opazovat drugi pot, ker bo zdaj kmalu kosilo. Če boš hotela, pojdeva zvečer gledat, kako se bodo vračale."

Celo popoldne je mislila Germaine samo na gosi, ki so jo tako izvrstno zabavale. Ob šestih sta odšli slednjaki s teto jati nasproti. Solnce je kakor z ognjem obsulo travo, a pot med topoli, ki so stali toplo, kakor vojaki, je bil posut z bleščicami solnčnih zlatov. V najpogostnejšem redu brez vsakega kriča, so prihajale gosi v tej večerni uri kakor v triumfu. Na križišču poti, ki so vodile v vas, se je jata ustavila in nastal je nekak nered. Začele so se dreti, tekat, se s kljuni ščipati druga drugo, nato pa so se glasno posvetovale:

"Pu, pu, pu, tatata, tata, kme, kme, pfi, fi, fi, mne, mne, mne ..."

"Ali jih razumeš?" vpraša teta. "Ne, kako naj jih razumem?"

"O, to pač ni nič težkega. Dogovarjajo se za jutri ... Vidíš, se že razhajajo. Vsaka gre proti svojemu domu. To so gosi strine Jane, one so graščinske, te so Magloarjeve, oni dve pa sta župnikovi. Gredo spat, ko so ves dan prebile v plodnem delu ..."

IV.

Ta večer je mala gospa Germaine pisala svojememu možu:

"Dragi Henrik! Zelo veliko sem se naučila na kmetih ter Te moram takoj prositi za odpuščanje, ker sem se bila tako razredila zaradi tistih besed, ki so Ti bile nehotne ušle. Ako se Ti ne zdijo bolj neumna ko gos, potem je zopet vse v redu, kajti gosi so ti najmanj neumne izmed vseh živih bitij na svetu!"

RADIO POSTAJA V GLAVI

Profesor dr. Avery je poročal pred kratkim na nekem sestanku zdravnikov v Londonu o čudni sposobnosti nekoga svojega pacienta po imenu James Huxley. Moža, starejšega knjgovodjo, so mu na kliniki za duševne bolezni dali v opazovanje, ker je v neklih časih trdil, da sliši v zraku razne melodije, ki jih drugi ljudje niso slišali.

Pojav sam na sebi in nič novega, saj je po blaznicah dovolj ljudi, ki poslušajo na isti način vsakovrstne šume in ropote. Toda Huxley je delal drugače vtis zelo zdravega, izobraženega in pametnega človeka, na vsako vprašanje je odgovarjal povsem tako kakor normalni ljudje.

Muzikalne izobrazbe ni imel nikoli in se ni nikoli tudi zanimal za glasbo, tem bolj čudno je bilo tedaj, da je lahko popeval melodije, o katerih je trdil, da jih sliši od neznanih ljudi. Bilo so modrijsmi znane in neznane melodije, večina pa gotovo takšnih, da jih mož brez vsakega zanimanja za glasbo in brez glasbene izobrazbe gotovo ni mogel nikdar prej slišati.

To je vse bilo skrivnost, ki se je pa nekoga dne razjasnila na nepričakovan način. Neki Averyjev asistent je poslušal s slušalkami na balkonu bolnišnice radio. Pod njim na vrtu so se sprehajali bolniki, med njimi Huxley. Bilo je nemogoče, da bi mož slišal iz slušal glasbene komade, ki jih je odajala ta čas, neka londonska postaja. A vendar je asistent vsakokrat prej slišati.

krat, ko je prišel "bolnik" pod balkon, slišal, da mož polglasno posreva matančno isto melodijo, ki se je v teh trenutkih glasila v slušalkah. Seveda je bil asistent presenečen in je svoje ugotovitve sporočil prof. Averyju, s katerim sta potem s istim uspehom izvršila celo vrsto poskusov, ne da bi Huxley o tem kaj vedel. Ni bilo dvoma, da je imel mož sposobnost sprejemati kakor žir brežični sprejemnik valove, ki jih oddaja ta londonska postaja, in sicer samota, kajti poskusi z drugimi postajami so se izjalovili. Huxleyev možganski sprejemnik je bil očitno naravnan na določeno valovno dolžino.

Po teh opazovanjih so "bolnika" seveda takoj izpustili iz bolnišnice, ker je bilo jasno, da ni duševno bolan, temveč da ima le neko posebno sposobnost, ki je drugi, normalni ljudje pač nimajo. Veliko vprašanje pa je, koliko ljudi drži to še v blaznicah zaradi podobne lastnosti kot duševno bolne, ki so pa izven te lastnosti povsem normalni.

Huxleyev primer odvarja še druga vprašanja. Med ljudmi niso redki primeri takšnih, ki se odklikujejo pred drugimi ljudmi z nanevadnimi sposobnostmi. Ameriški zdravnik prof. dr. Harold Wilcook je poročal nedavno tega na pr. o nekem možakarju, ki je kazal stigmam podobne znake. Pri opisu kakšnih nezdov je bil takoj v stasni, da proizvede na sebi ustrezajoče rane brez vsakega pripomočka. Če mu je človek

pripovedoval, da je zdržnil nekdo po pobodu hraba, je pokazal na komolcih in zadnji plati odrsnine, kakor da se mu je to samemu pripetilo. Ob pripovedovanju o kakiknem pretepu s koli in noži so se mu pojavile celo rane kakor da izvirajo od te hipredmetov. Sam od sebe pa ni mogel proizvajati takšnih stvari, če ni bilo človeka, ki bi mu nazorno o njih pripovedoval.

Drugi neavadni primer se tiče nekoga slikarja Brontona. Ta je potoval s parnikom "City of Alexandria" v Egipt. Nekoga dne je prišel h kapitanu ladje in mu dejal, da je moral na njej pravkar nekdo umreti. Kapitan, ki je imel polne roke dela in je vedel iz zdravniškega poročila, da so vsi potniki in člani posadke zdravi kakor riba v vodi, ga je na kratko odpravil, češ, da se moti. Toda v Alexandriji so našli potem v prostoru za prenočišče mrtvega človeka — šlo je po vsej priliki za "šopega potika" — ki se je moral v tem prostoru zadušiti nekako v času, ko je Bronton prišel h kapitanu s tisto vestjo. Kapitan je pozneje še enkrat srečal slikarja, in ta mu je pripovedoval, da je imel vse življenje čudno sposobnost, da je mogel "čutiti", če je nekdo v bližnji okolici umrl.

Stališče do takšnih pojavov je lahko različno, vsekakor nam kažejo, da še davno nismo dosegli obsega in spoznanosti naših čutov. Težko nam je tudi določiti, kako daleč lahko gredo njih zmognosti vsaj pri posameznikih, na poseben način, čeprav enostransko razvitih ljudih.

MEDDRŽAVNA LJUBEZEN

Gospod in gospa Hampshire sta poročena, mlada in zaljubljena. Zato je naravno, da bi rada živela skupaj, kar je tudi njuna pravica, toda skupaj ne moreta živeti, ker so moža kot ameriškega državljan izgnali iz Kanade, žena pa ne sme v Ameriko, ker je bila rojena v Kanadi. Zakon je v tem pogledu zelo strog in ne pozna izjem. K sreči pa vozijo med Ameriko in Kanado izletniški parniki, ki pomagajo zakoncem iz zadrege. Vsak večer se vkreca mož na ameriški strani na izletniški parnik "Agimong" in se pelje v Kanado, kjer se vkreca še žena. Potem sedeta v kot, si gledata zaljubljeno v oči in se vozita med Kanado in Ameriko do zadnje nočne vožnje. Končno izstopita vsak na svoji strani in se vrneta domov.

Uradniki priseljenjskih oblasti, ki opazujejo to zakonsko idilo že več mesecev, mladima zakoncem ne delajo stitnosti, saj se jim smilita. Pa tudi na parniku so se ja usmili in jima radi odstopijo kotiček ob slabem vremenu, ko je zaljubljenec nerodno sedetina krovu.

ŠE DVE PREROKBI

Ob ffovem letu sta se oglašila s svojimi prerokbami še dva, ki sta svetovni javnosti manj znana kakor madame Freya, o kateri je bilo že poročano. Prvi je Francez Privat, astrolog, drugi pa kristijanant Edgar Brown, po rodu Anglež. Napovedi Franceza so črnogledne, prerokovanje Browna pa optimistične.

Privat se bavi pred vsem z usodo Francije v l. 1934 in pravi: Agrarna kriza se bo postrila in bo zavzela takšno obliko, da bo prišlo ponekod do upora kmetov. Notranja trgovina se bo izboljšala, boza pa bo imela več črnih dni kakor v letu 1933. Iz nasprotstva med Meseem in Neptunom sklepa Privat, da se bosta v Franciji zelo tehtali skstremna levica in desnica. Obe bosta pridobili na vplivu.

Neptun bo stal letos v znamenju Device, in to daje Privatu povod za izjavo, da bo na raznih krajih Zemlje izbruhnila lakota. V Evropi bo neka kronana glava zbolela in najbrž tudi umrla. V majnjem tednu aprila bosta Mars in Uran v takšnem razmerju, da se bo konflikt na Daljnem vzhodu močno zaostрил. Rusija bo zaradi tega zabrela v krizo, ki jo bo stežka premagala. Od tega si ne bo opomogla vse leto. Med 21. junijem in 2. septembrom bodo v Franciji in na Angleskem razkrili niz finančnih škandlov.

Namrečja ne bo imela ugodnega leta. Proti Hitlerju se bodo postavili delavci in aristokrati, borb pa pa bo ostala neodločena. Denarni položaj Nemčije se bo močno poslabšal. V Angliji se bodo s krepkimi rokami lotili problema brezposelnosti in v drugi polovici leta bodo dosegli s svojimi ukrepi lep uspeh. V Ameriki se bodo okrepila prekušaka stremjenja. Leta 1934 prinese tudi več političnih atentatov.

Anglež Brown napoveduje kot največji dogodek letošnjega leta okrepitev zveze med Francijo in Anglijo, "Entente cordiale" bo nanovo vzcvetela. V Franciji bo moral demokratski sistem prestatiti hude preizkušnje, toda na koncu jih bo le premagal. V Ameriki bo proti sredini leta presenetilo svet biološko odkritje v pogledu prehrane. Odkritje bo zelo pomembno in dalekosežno ter bo posebno koristno za življenje denarni škibkih slojev, katerim bo znanprej s skromnimi sredstvi mogoča krepka prehrana.

Vojni vplivi, ki se bodo izemili iz razmerja med Marsom in Uranom, se bodo v drugi polovici leta polegeli. Vojne ne bo niti v Evropi, niti v Vzhodni Aziji. V Nemčiji bo preživljala Hitlerjeva diktatura težke ure. Tudi v pogledu zmanjaje politike čakajo Nemčijo bridki časi. Na Madžarskem se bo okrepila monarhistična misel, ki pa še ne bo pomagala Habsburgovem obnoviti prestola.

Splošna knjižnica

Nekatere teh knjig so izpod peresa svetovnoznanih pisateljev. Lahko jih priporočamo ljubiteljem leposlovja, ker vemo da jih bodo zanimale.

Št. 3. Testament

Spisal Ivan Rozman. Ljudska drama v 4 dejanjih. broš. 35

Št. 4. Poletne klasje

Spisal Cvetko Golar. Izbrane pesmi: 184 str., broširano 50

Št. 7. Andersonove pripovedke

Za slovensko mladino priredila Uta. 111 strani, broš. 35

Št. 6. Ljubosumnost

Spisal Ladislav Novak 30

Št. 8. Akt štev. 113

Spisal Emil Gabornau 75

Štev. 9. Problemi sodobne filozofije

Spisal univ. prof. dr. Fr. Weber. 317 strani, broš. 70

Št. 10. Andrej Ternouc

Spisal Ivan Albreht. Reljefna karikatura in minulost. 55 strani, broširano 25

Št. 11. Peterčkove poslednje sanje

Spisal Pavel Gola. Božično povest. 80 strani 35

Št. 14. Denar

(Dr. Karl Engliß). Narodnogospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogriš. 236 strani, broš. 80

Št. 15. Edmond in Jules de Goncourt

Spisal Renee Maupieru 40

Št. 16. Življenje

Spisal Janko Smeč. Pesmi. 112 strani, broširano 45

Št. 17. Verne duše v vica

Spisal Prosper Merimee. Povest. 80 strani 30

Št. 19. Potopljeni zvon

Spisal Gerhart Hauptman. Drama. bajka v petih dejanjih. 124 strani, broširano 50

Št. 20. Gompaci in Komuraki

Spisal Jul. Zeyer. Japonski roman. Prestavljeno iz češčine. 154 strani, broširano 45

Št. 21. Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II.

Spisal Fridolin Zolna. 73 strani, broširano 35

Št. 22. Kreutzerjeva sonata

Spisal Lev Tolstoj. 60

Št. 23. Antigone

(Sophokles). Zolna igra. Pislvenil C. Golar. 60 str., broš. 30

Št. 24. Poslednji dnevi Pomejev

Spisal E. L. Bulwer. I. del. 355 strani, broširano 90

Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja

II. DEL 90

Št. 26. Črne maske

Spisal L. Andrejev. Poslovenil Josip Vidmar. 82 str., broš. 35

Št. 27. Brezposelnost in problemi

(Fran Erjavec). 80 str., broš. 35

Št. 29. Tarzan sin opic

Spisal Edgar R. Burroughs. 120

Št. 31. Roka roko

Spisal L. Lipovec 25

Št. 32. Živeti

Spisal L. Lipovec 25

Št. 35. Vojna z Jugurto

Gaj Julijus Krišp. Poslovenil Ant. Dokler. 123 strani, broš. 50

Št. 36. Listki

Spisal Ksaver Meško. 144 str. 65

Št. 37. Domače živali

Spisal Danimir Feigel 30

Št. 38. Tarzan in svet

Edgar R. Burroughs 120

Štev. 39. La Boheme

Spisal Henry Murger. 90

Št. 40. Misterij duše

(Dr. F. Gostl) 120

Štev. 48. Tarzanove živali

Spisal Edgar R. Burroughs 90

Štev. 49. Tarzanov sin

Spisal E. R. Burroughs. Trdo vezano 120

Št. 50. Slika De Graye

Spisal Oscar Wilde 120

Št. 51. Slov. balade in romance

Spisal C. Golar 30

Št. 54. V metežu

Spisala Marija Kmetova 120

Št. 55. Namisljeni bolnik

Spisal Moliere 50

Št. 56. To in onkraj Sotle

Spisal Fridolin Zolna 30

Št. 58. Glad

(Hansum) 90

Št. 59. Zapiski iz mrtvega doma

(Dostojevski). I. DEL 120

Št. 60. Zapiski iz mrtvega doma

(Dostojevski). II. DEL 120

Št. 61. Bratje in sestre

(C. Golar) 75

Št. 62. Idijot

Spisal ruski pisatelj Dostojevski. I. DEL 90

Št. 63. Idijot

II. DEL 90

NE SMEM TE LJUBITI

Zanimiv roman iz življenja

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

56

Toda vse to je bilo postranska stvar. Denar me sme biti nikaka zapreka. Na kocki je bila sreča starih ljudi in ta sreča je bila vredna najvišje cene.

Tako je bila Olly zatopljena v globoke misli, dokler nekdo ne potrkna na vrata. Prestraši se, naglo potisne bezgovo vejo v predal in se oglasi.

Na pragu se prikaže Gilda. Bila je zelo bleda in oči so ji bile rdeče obrobene.

Tudi Gilda je po razgovoru z grofom Haraldom odšla v svojo sobo in je bridko jokala. Zavest, da bo sedaj zares morala iti in da Harald ne bo nikdar več videla, ji je zavila njeno srce v veliko bolečino. Z njo bo šla samo ena sladka tolažba, da je bila ljubljena tako iskreno, kakor si ni še nikdar upala misliti. V tej stiski ji je bila ta tolažba sreča, četudi bolesta.

Slednjič se je ožunačila. Nič več ni mogla prenašati samote svoje sobe in morala je videti Olly. Misli si je, da gotovo ni več pri grofici Sabini. In Olly ni smela ničesar vedeti o njenih solzah.

Tažko ji je bilo pri sreči, kako bi Olly povedala, da mora proč. Gotovo se bo Olly na njo hudovala. In to si je morala dovoliti. Moralo je biti tako. Danes se ni hotela o tem govoriti, najprej je morala biti edina sama s seboj. Toda jutri — da — jutri bo Olly vse povedala. Do tedaj hoče še vse premisliti, kak izgovor naj ji navede za svoj odhod.

V tem razpoloženju pride v Ollyno sobo. Olly vstane.

— Oprostite mi, Olly; hotela sem samo vprašati, ako me potrebujete, — pravi Gilda plaho in v zadregi.

Olly jo prime za roko in jo potegne k sebi na divan.

— Ravno prav pridete, Gilda. Ravno sedaj sem o tem premišljevala, kako nesposobna je, da si še vedno pravica "vi". Tako rada bi bila vaša sestra, vaša prijateljica. To je, bila tudi Wernerjeva žena. Ali si bova rekla sedaj "hi"?

Gilda globoko zardi. Ollyna dobrota jo je danes dvojno zadela. Oči povese in krčevito stisne roke.

— Tako dobri ste z menoj, Olly — tako dobri — tega nikakor ne zaslužim.

Olly jo smeje potegne k sebi.

— Ne, Gilda, ne zaslužim. To pa moraš meni prepustiti odločiti. Torej — ti in ti — kaj ne?

Gilda vzdihne. Vseled Ollyne ljubeznivosti ji je bilo še težje najti pravi vzrok za odhod.

— Ali bo to šlo, Olly — v najinem mesedobnem razmerju?

— Kakešno razmerje misliš?

— Razmerje grofici Olly Hochbergove z njeno družabnico.

Olly se zasmeje.

— Oh, ti norica! Ali se še vedno smatraš za mojo družabnico?

To je sedaj prenehalo. To razmerje med nama je odstranjeno. Tako bogati prijateljci pač ne bom več plačevala. — se šali.

Gilda ji krčevito stisne roke.

— Draga Olly, kako si dobra; da ti saj ne bi nikdar bilo žal, da si mi izkazala toliko dobrot! — pravi tiho in žalostno gledaje pred se.

Olly je slutila, kaj se je godilo v Gildi. Vedela je, da je boječe iskala vzrok, s katerim bi mogla utemeljiti svoj odhod. Zavzame se, da bo Gildi napravila vse tako lahko, kakor je pač mogoče. Upala je, da je ločitev med obema mogoče preprečiti. In o tem bo še premišljevala.

In z Gildo se razgovarja veselo in prijazno. Dober opazovalec bi opazil, da je bila danes Olly vsa drugačna kot sicer. Toda Gilda ni bila dobra opazovalka. Neprestano je samo premišljevala, kak izgovor bo dobila, da bo odšla.

Tako sedita obe, da se je polagoma zmrznilo. Solnce je vtonilo v morje, počasi kot ognjena krogla. Napol je že zatonilo in človeku se je zdelo, kot bi se morje nemirno in divje penilo, ker jo je ta ognjena krogla razžarela. Rožnata svetloba se je razlivala z neba na morje in je obdajala nebo in morje z rdečkastimi sijajem.

Olly vstane.

— Čas je že da se preoblečeva za večerjo, Gilda. Ma'lo preveč sva se zaklepetali.

Tudi Gilda vstane in se poslovi od Olly.

In Olly ginjena gleda za njo.

— Iboza Gilda, — si misli. — Kako jo boli, da mora biti proti meni neodločena. Njeno revno srce se v strahu trese. Ne smem več dopustiti, da bi jo ta izgovor dolgo mučil. Jutri bom na jasnem, kaj mi je storiti.

*

Pri večerji sta samo obe grofici Hochberg skrbeli za zabavo. Harald in Gilda sta skoro vedno molčala. Niti pogledati se nista upala.

Ko Harald opazi, da Olly Gildo tika, dvigne glavo in pogleda Gildo, kot bi jo hotel vprašati. Tedaj pa se čez njen blede obraz razljuje rdečica in oči se pobesijo kot v grenki sramoti.

Takoj po večerji grof Harald vstane in se opravi iz izgovorom, da ima še marsikaj pisati.

Grofica-mati prosi Gildo, da nekoliko igra na klavir. Gilda takoj pripravljena vstane.

— Toda mislim, da ne bom mogla peti, gospa grofica — sem nekoliko hripava, — pravi in bilo ji je, kot bi ji kdo zadrževal grlo.

— Bomo pa zadovoljni tudi samo z igranjem, kaj ne, Olly? — pravi Grofica Sabina.

Olly priklina in vse tri gredo v sobo h klavirju.

Okna sobe so bila odprta. Bil je toplec večer. Nad morjem je ležala težka soparica. Gilda igra Chopinov Notturmo in nato Beethovenovo sonato Lumin svit.

Ali je slutila, da je zgoraj nad sobo v svoji sobi stonel grof Harald pri odprtem oknu in je vsrkaval v se sladke glasove sonate kot poslovični pozdrav svoje ljubimke?

Vsa Gildina duša je bila v teh glasovih. Čutil je, da je iz teh glasov izdihnila vse svoje občutke, vse svojo bolečino, vse svojo ljubezen in vse poslaste njemu, ki je zatisnil oči, da ne bi zgrešil nobenega mehkega glasu. Mogoče jo je spremljalo z lahkim župljanjem.

Kdor bi bil pred enim letom grofu Haraldu rekel, da bo kdaj kot samotja poslušal tužne glasove, ki so prihajali izpod nežnih, belih dekliških rok; kdor bi mu bil rekel, da ga kdaj razjedalo hrepenenje po kakem ljubljnem dekletu, bi se mu smejal. Njegova duša je vpijala po tem dekletu. Toda nekaj predznan grof Harald ni stegnil svoje roke po njej, da bi jo pritegnil k sebi, kakor je bila njegova navada; ne, pustil jo je iti in jo je sam tako varoval pred svojimi lastnimi divjimi željami.

Sonata je izzvenela pod Gildinimi rokami. Kot v sanjah obse di pri klavirju. Njene roke drve dalje po tipkah, ne da bi se tega zavedala. Bilo ji je, kot bi bila popolnoma ločena od svoje okolice. Nekaj časa igra, ne da bi vedela, kaj prijemljejo njeni prsti. Nato pa se izvije iz mehkih akordov priproste melodije. Ne da bi se zavedala, prične s tresočim glasom peti.

(Dalje prihodnjik.)

Iz Jugoslavije.

Oblast dala odkopati mrljica.

Na starega leta dan je umrl v Subotici 45 letni strojevodja državni železnice Ladislav Roka. Njegova žena je odšla takoj po moževi smrti k pogrebniemu zavodu "Fumero", kjer je kupila za 3160 Din rodbinsko grobnico. Potem se je obrnila na pogrebno podjetje Antina Pletla in naročila možev pogreb. Pletel je dobil policijsko dovoljenje za otvoritev grobnice. Pogreb bi se moral vršiti v torek, 2. jan. dopoldne in vdova je odšla v župnijski urad ter prosila, naj župnik opravi pogrebne obrede. V župnijskem uradu so ji pa odgovorili, da njeneža moža ne morejo pokopati po cerkvenih obredih in sicer v prvi vrsti zato ne, ker pogreb ni naročen pri pogrebni zavodu "Fumero", ki na svoje stroške ureja je katoliško pokopališče in zato je vsak katoličan dolžan naročiti pogreb pri tem zavodu.

Ko je povedala župniku, da ima dovoljenje policijske oblasti, je dobila odgovor, da daje policija dovoljenje samo iz higijskih razlogov, vse drugo, kar je v zvezi s pogrebom, pa je stvar cerkvenih oblasti. Videč, da ne bo nič opravila se je obrnila vdova na starokatoliškega duhovnika, ki je njeno prošnjo takoj uslišal in spremil pokopnika do pokopališča. Pri vstopu na pokopališče je pa stal redar, ki je izjavil, da pogreb ni dovoljen. Ko je redar odšel, so ogorčeni pogrebi dvignili krsto in jo odnesli v grobnico. 3. januarja zjutraj je pa policija obvestila vdovo, da so krsto z zemskimi ostanli njenega moža dvignili iz rodbinske grobnice in da naj se pobriga, da bo mož pokopan kje druge. Uboga vdova si ni zuala pomagati drugače, kakor da je dala izkopati na mestnem pokopališču grob, kamor je pokopala moža.

Svojo ljubico ubil.

V Negotinu se je odigrala preseljena ljubavna tragedija. 25. letni jurist Žika Živković je z mesarskim nožem sedemkrat zadobil iz ljubeznivosti uradnico Nadeždo Sirovoč, ki je kmalu izdihnila. Fant je domneval, da ga dekle vara z drugim in ljubeznivost mu je potisnila v roke morilno orožje.

Moža ubil, da bi živel z njegovo ženo.

30-letni Marko Kopčić iz vasi Vukamir blizu Slunja se je bil zaljubil v mlado Jelko Božićević, ki je živela v vasi. Fant je bil siromašen, pa ga je Jelka kljub temu vzela. V njo so bili pa zaljubljeni tudi drugi fantje, ki niso mogli pozabiti, da je vzela baš Marka. Zato so slišeni osvetili se mu. Eden izmed njih, Pero Šuštić, je zasnoval peklenski načrt. Nekega večera je počakal s fanti Kopčića v zasedi in ga napadel. Ko se je onesvestil, so napadaleci pobegnili. Potem je pa Šuštić vdril s prijateljem v Kopčićevo hišo, da bi odvedel s seboj njegovo ženo, češ, da je njen mož ubit. Drugo jutro so našli kmetje Marka nezavestnega in napot zmrznjenega. Prepeljali so ga v bolnico, kjer bori s smrtjo.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

Otrok naj bi mu pomagal pri obšanju.

Ponoči se je obesil v Sremski Mitrovici delavec električne centrale Sima Vuksić. Svojega 10. letnega sinčka je ubil svojemu možu pomagal pri obšanju. Ponoči se je bil vrnil pijan domov in si zadržnil vrh okrog vratu, svoje mu sinčku je pa zapovedal, naj vleče za konec vrvi. Ta čas je prišla v sobo delavčeva stara mati, ki jo je pa Sima udaril, da je morala zbežati. Videč, da se ne more obesiti s sinčkov pomočjo, je zapodil še njega, potem se je pa obesil sam.

Krvava drama

se je odigrala v vasi Koletnikah blizu Bosanskega Broda. Kmet Marko Čakaric je ubil svojo ženo Pavko, ki mu je v letih, ko je on bi zaprt v kaznišnici v Sremski Mitrovici, s pijančevanjem uničila posestvo. Marko je bil obsojen zaradi uboja, pred meseci pa je prišel domov na pogojni dopust. Possestvo je našel zamonarjeno in zadoženo. Že isti dan, ko se je vrnil, je sosedom pripovedoval, da ga bo nesrečna žena sprevajala nazaj v ječo. Ko je zvedel sedaj za neke nove velike dolžove, ki jih je napravila zapravljava žena, je v največji razburjenosti navail na njo s sekiro ter jo tako hudo ranil, da je kmalu umrla. Marko se je takoj napotil naravnost v kaznišnico, da bi tam ostal do smrti, ker mu je vsa domačija uničena. V kaznišnico ga seveda niso hoteli sprejeti in so ga odpustili k sodišču, kjer bo čakal na sodbo.

Voda zalila tri speče vasi.

Iz Smedereva ob Donavi poročajo 4. januarja:

Vsakrat, kadar narastejo vode, je v nevarnosti Godamirsko polje pri Smederevu. Zato so te kraje na vseh straneh zavarovali z visokimi nasipi. Tako so ljudje, ki prebivajo v vasi na tem polju, bili brez skrbi, da bi jih zalila voda. Toda v četrtek 4. t. m. zjutraj je voda nenadoma udarila čez visoke godamirske nasipe in se s strašno naglico razlila po polju in vasi. Voda je predrta nasip med Smederevom in vasio Lipa. V kratkem času je voda pokrila vse polje na 4 m globoko. Ker je dula s silno naglico, je pred seboj vse podirala. Dva mostova je nesla 1 km daleč. Za sedaj so pod bodo tri vasi v bližnji okolici Smedereva: Radinae, Vranovo in Lipa.

Voda je pridrla v vasi, ko so vsi ljudje še spali. Naenkrat se je med bučanjem vode začelo mešati strahotno mukanje privezane živine. Kmetje so planili iz postelj na dvorišče, kjer pa je tekla že voda. Ljudje so niso mogli nikamor več rešiti, ampak so morali splezati na podstrežja, kjer so čakali reševalnih čolnov.

Kmetje iz daljše okolice Smedereva so se na vse zgodaj vozili v Smederevo. Sredi Godamirskega polja, so opazili, da jim rjovejo masproti valovi naraslih voda. Razbežali so se na vse strani.

Telmiško osobje, ki dela na godamirskih nasipih, je bilo čisto iznenađeno zaradi te nagle povodnje. Po telefonu so mogli prositi za pomoč čolne, da se rešijo ljudje. Pričakovati je, da bo voda zalila tudi Smederevo.

Od starih ljudi se nihče ne spo-

Knjige Vodnikov Družbe

lahko že SEDAJ naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša SAMO —

\$1.—,

lahko pošljete nam, in kakor hitro bodo knjige izšle, jih dobite po pošti.

Ako fakate tako dolgo, da knjige izidejo, morate plačati zanje \$1.33.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street, New York, N. Y.

minja, da bi bila kdaj voda tako naglo prihrula. Samo pred 40 leti nekoč je menda voda tako naglo prišla, a škode ni napravila take kakor sedaj.

Iz Paračina poročajo, da je zaradi taljenja snega v Bosni Sava s pritoki zopet hudo narasla. Pri Sremski Mitrovici je Sava že 6 m nad normalo, pri Sisku 6.5 m, pri Brodu 7 m, pri Jasenovcu 8 m. Voda zelo dere in je odnesla že mnogo sveta. Tudi iz drugih krajev Hrvatske poročajo o velikih povodnjah.

Iz Banjaluke poročajo, da so v Vrbasovi dolini začele vode upadati. Predmet pa je še vedno nemogoče. V izpraznjene kraje Kulevanuf, Savski most in Prijedor se probivaleci zopet vračajo.

Mati z otrokom pod vlak.

Blizu železniške postaje Novi Sad se je zgodila ma somborski progi huda nesreča. 45-letna Roza Klar je prišla s svojo 7-letno hčerko Filipino do tira, po katerem je imel iša tisti hip priti vlak iz Sombora. Hčerka je še vprašala mater, kaj hoče. Ko ji je odgovorila, da hoče z njo v smrt, se je deklica začela obupno braniti in klicati na pomoč, toda mati jo je pograbila in se vrgla z njo na tir v hipu, ko je prišel vlak. Mater je ubilo, hčerka pa je dobila hude poškodbe.

MUSSOLINI SE NE BOJI VOJNE

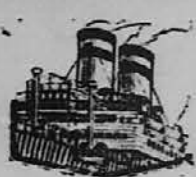
"Popolo d'Italia" prinaša izjavo šefa italijanske vlade Mussolinija, v kateri razlaga svoje poglede na leto 1934. Mussolini pravi med drugim:

"Kar se tiče usode Lige narodov, je veliki fašistični svet že vrlega kocko: ali se bo Zveza narodov reformirala ali pa bo vzela konec. Ideja reforme bo zmagala tudi integradeli, ker ni nobenega povišja za sumničenje, da bi italijanske ideje pomenile zapostavljanje malih držav. Italija se zavzema za stalen sporazum med velikimi državami tudi zato, da bi se boljše zajameli mirni razvoj malih držav. Kar se

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TCVANJE

V SLOVENIJO PO SOJINČNI JUŽNI PROGI V GENOVO ALI TRST

VELIKE RAZKOŠNE LADJE

Najhitrejša ekspresna vožnja do SLOVENIJE po Sredozemskem morju.

3. februarja

31. januarja

15. februarja

17. marca

Edina gyro-stabilizirana ladja

Direktne železniške zveze iz Genova

Potnike bo sprejel zastopnik družbe

ter jih bo pravočasno spremljal na hitre

bizovlake, vozce v Slovenijo.

DIREKTA SŁUŽBA DO TRSTA

VULCANIA 27. januarja

SATURNIA 27. februarja

Krasni prostori — izvrstna kuhinja.

Vprašajte kateregakoli agenta ali pa

ITALIAN LINE

"ITALIA" — "COSULICH"

1 STATE STREET, NEW YORK CITY

tiče razorožitve, mora Evropa in

sploh ves svet začeti popolnoma iz-

nova, ako naj se dosežejo konkretni

razultati. Treba je z drugimi bes-

sedami, da se države, kojih spori

bi mogli ogroziti mir, med seboj

spravijo, kajti v nasprotnem sluča-

ju bo Zveza narodov zmiznila in

se bomo vrnili k sistemu ravnoves-

ja veseli, kakor je vladal pred

vojno."

Ne bojim se vojne — tako iz-

javlja Mussolini dalje — vsaj ne

zaenkrat, in sem mnenja, da se

medtem ko je mednarodni položaj

nadse zapleten in poln neznank,

notranja situacija mnogih držav

razvija tako, da se kaže trak upa-

nja. Stare ideologije se podpirajo

druga za drugo, vsak se zaveda, da

zahteva vodstvo javnega življenja

veliko odgovornost in svet, ki ga

trajala liberalna in maksistična de-

mokracija, pričakuje zgleda veli-

koga moža. Vrh tega so izginila

množa praznovanja na gospodar-

skem polju in so se opustili izvestni

tevarni eksperimenti, s katerimi

naj bi se pomagalo industriji, tr-

govini in financam. Toda to, kar

je najbolj vredno, je to, da se po

vseh državah kaže ojačanje korpo-

rativne ideje.

Mussolini na koncu poudarja, da

bo Italija s svojim novim Svetom

italijanskih korporacij nudila svet-

u v novem letu najbolj radikalno

reformo v zgodovini modernega

časa. "Ako sem v Milanu pred ne-

pregledno množico dejal, da bo svet

postal fašističen ali pa vsaj fa-

šizmu podoben, ponavljam danes s

še trdnjšim prepričanjem, da bo

leto 1934, na tej poti pomenilo od-

ločilen korak naprej."

SHIPPING NEWS

27. januarja

31. januarja

3. februarja

9. februarja

10. februarja

14. februarja

15. februarja

17. februarja

23. februarja

24. februarja

26. februarja

2. marca

3. marca

7. marca

11. marca

14. marca

16. marca

21. marca

28. marca

31. marca

1. aprila